

گزارشی از کنسرت آواز ترکی در دانشگاه

در قامت جهانی، در لباس ایرانی

امیر خادم

از دیروز کنسرتی در آمفی تئاتر دانشگاه برپا شده که آخرین کار گروه موسیقی آرمان در این دانشگاه محسوب می شود. کنسرت تک نوازی پیانو و آواز ترکی که آهنگ سازی و اجرایش کار استاد پرویز خمسه پور است و خواننده اش هم فردین کریمی است که ورودی هشتاد و چهار متالورژی همین دانشگاه است و دو سالی می شود که دارد در گروه آرمان خوانندگی می کند. به بهانه این اجرا به صحبت نشستیم با خواننده‌ی جوان این گروه و از همه چیز گفتیم، از تاریخچه گروه آرمان و سابقه آن در دانشگاه بگیر تا مشخصات همین اجرای آخر.

استاد پرویز خمسه پور که حکم بناینگذار و سرپرست گروه را دارد متولد رشت است و در سال های جوانی پس از آشنایی با اصول موسیقی و آموختن ویولن از یک استاد ارمنی راهی آسیای میانه می شود و پس از اقامتی چند ساله در ازبکستان و تاجیکستان و نوازندگی ویولن و پیانو در اپرای شهر دوشنبه و کسب تجارب

گوناگون در عرصه عریض و طویل موسیقی به روسیه می رود و بیست و چند سالی را هم در این مملکت سپری می کند. بعد از آن به آلمان می رود و چهار، پنج سالی را هم که در این کشور اقامت می کند در مسیر کسب دانش موسیقایی به خصوص موسیقی کلاسیک غربی طی طریق می کند و پس از آن همزمان با وقوع انقلاب به ایران باز می گردد. زمانی که از ایران رفته بود جوانی نو آموخته بود و آن زمان که بازگشت به قامت استادی مسلط در آمده بود. استاد خمسه پور در همان سال های ابتدای ورود به ایران با صدا و سیمای جمهوری اسلامی هم همکاری را آغاز می کند و پس از قریب یک سال به دانشگاه شریف قدم می گذارد. از آن زمان تاکنون اسم پرویز خمسه پور با اسم گروه آرمان و دانشگاه شریف پیوند خورده.

گروه آرمان بیست و نه سال پیش در همین دانشگاه شریف به راه افتاد، هسته اولیه اش هم استاد پرویز خمسه پور بود که از آن سال ها تا کنون شاید تنها عضو ثابت این گروه هم باشد. بچه های دانش جو می آیند و کار می کنند و یاد می گیرند و می روند تا نسل های بعدی دانش جویان دانشگاه جایشان را بگیرند. از این حیث که نگاه کنیم به جرات می توان گفت که گروه موسیقی آرمان یکی از قدیمی ترین گروه های فرهنگی و هنری این دانشگاه بوده که گرچه اعضایش سال به سال تغییر می کردند ولی چار چوب اصلی گروه طی این زمان طولانی ثابت مانده و دستخوش گذر زمان و فراموشی نشده. نسل های مختلف شریفی ها هم از این گروه کم خاظره ندارند. هر سال حداقل یک اجرا دارد و حداقل یک بار هم رسماً از استعداد های جدید فراخوانی می کند برای همکاری. به قول خود فردین که از سال هشتاد و شش وارد این گروه شده، کم نبوده مواقعی که در خیابان و دانشگاه به آدم های سی، چهل ساله ای برخورد می گفتند سال های پیش عضو این گروه بوده اند و با این که سال ها است از دانشگاه فارغ التحصیل شده اند و رفته اند پی کسب و کار، هنوز هوای کار گروهی موسیقی برایشان روح بخش است.

عکس ها: محمد امین عطاری، روزنامه‌ی شریف

که از خانواده‌ی پدیری زنجانی الاصل برخاسته. گروه آرمان گرچه در مسیر موسیقی آذری حرکت می کند، اما تلاشی آشکار دارد برای فاصله گرفتن تکنیکی از عناصر آشنا و شناخته شده‌ی موسیقی ترکی آذری. این تلاش در دور شدن از ماهیت این نوع موسیقی را می توان آشکارا در امتناع این گروه از حرکت به سمت موسیقی مقامی آذری و تلاش برای ایجاد ساختار ریتمیک که با اصول موسیقی غرب هم همخوانی داشته باشد، دید. گروه آرمان در اجراهای مختلفش به خصوص اجراهایی که نوازندگی پیانوی خود آقای خمسه پور را هم شامل می شوند به سمت تلفیق نگاه ساختار یافته موسیقی غربی با مواد اولیه موسیقی بومی ایران گرایش داشته است و این را در نوازندگی پیانو به وضوح می توان دید. در اجراهای پیانوی استاد خمسه پور معمولاً از پیانوی ایرانی (با کوک ایرانی) استفاده نمی شود و پیانوی کلاسیک غربی است که در مسیر نواختن با موسیقی ایرانی همگام می شود.

کمی هم بگوییم از این اجرا. کنسرت موسیقی ترکی که در این دو روز برپا شده از دو پرده تشکیل می شود: پرده‌ی اول که شامل پنج قطعه است از ترانه های علی آقاواحد استفاده می کند که یکی از مطرح ترین شعرای آذری زبان معاصر است و پرده دوم هم شامل آثار شاعر معاصر دیگر آذری، ممد آراز است که به سبک شعر نو شعر می گوید و به تبع آن موسیقی این قطعات هم از فضای کلاسیک فاصله می گیرند و موسیقی نو را همراه شعر نو می شنویم. خواننده‌ی این کنسرت، فردین کریمی از سال هشتاد و شش به بهانه‌ی اجرای اپرای آذری حیدربابا وارد کار با این گروه شده و این کنسرت اولین اجرای او در مقام تک خوانی محسوب می شود. این اجرا می تواند برای دانش جویان، چه آذری ها و غیر آذری ها، جذاب باشد.

دست آخر هم اعضای گروه از یکی دو نفر که در اجرا به این گروه کمک کردند تشکر دارند. از معاونت فرهنگی دانشگاه و حراست که مثل همیشه همراهانه و همکارانه با دانشجویان برخورد کردند و گروه، یک تشکر ویژه هم داشت از محمد توکلی که برای برپایی این مراسم زحمت ها کشید.

مسیر حفظ و شناخت موسیقی بومی ایران کرده است. چند ماه پیش بود که در همین آمفی تئاتر شریف مشتندگی پخش شد به نام لیلی کجاست؟ که آن هم پرداخته بود به تلاش های یک استاد مطرح دیگر در همین مسیر در موسیقی؛ استاد محمد رضا درویشی.

گروه آرمان گرچه یک گروه آذری نیست و تمام حیطه‌ی فعالیتش محدود به موسیقی ترکی نمی شود و با این که موسیقی تمام نواحی ایران و کامل تر بگوییم کل حیطه‌ی موسیقی ایرانی را در فعالیت های خود مد نظر دارد، طی این سال ها بخش زیادی از کنسرت هایشان را براساس آثار ادبی و ساختار موسیقایی محلی آذری اجرا کرده اند. شاید هم دلیل آن برمی گردد به اصالت پدیری شخص پرویز خمسه پور

استاد خمسه پور از همان ابتدای برپا کردن این گروه هدفش را هم سلک نام گروه قرار داده بود. هدف گروه آرمان رسیدن به نوعی تعادل در مسیر شناخت و عرضه موسیقی بومی ایران بوده و هست؛ موسیقی بومی نواحی مختلف ایران که سال ها است در زیر سایه موسیقی ردیفی پنهان شده و مهجور تر از آنی که حقیقتش بوده مانده است. از دید این گروه موسیقی بومی ایرانی مثل چشمه ای است که گرچه هم همیشه زلال و هم همیشه جوشان بوده اما هیچ گاه مسیر پر زحمت از چشمه بودن تا جویبار شدن را به شکل کامل طی نکرده و نتیجه‌ای آن طور که باید نگرفته. این نکته مهم است که بدانیم استاد خمسه پور هم به سیاق یکی دو تن دیگر از اساتید موسیقی ایران طی یکی، دو دهه‌ی اخیر تلاشی قابل توجه در

کارت دانش جویی اینجانب

مصطفی مهدیه

به شماره‌ی دانش جویی ۸۵۱۱۰۶۸۹ در تاریخ ۸۷/۸/۱ گم شده و از این تاریخ به بعد از درجه‌ی اعتبار ساقط می باشد.

کارت دانش جویی اینجانب

رمضان عرب

به شماره‌ی دانش جویی ۸۵۳۰۰۴۸۸ در تاریخ ۸۷/۷/۲۵ گم شده و از این تاریخ به بعد از درجه‌ی اعتبار ساقط می باشد.

کارت دانش جویی اینجانب

مرضیه صدق آمیز حقیقی

به شماره‌ی دانش جویی ۸۶۱۰۵۵۷۷ در تاریخ ۸۷/۷/۱۳ گم شده و از این تاریخ به بعد از درجه‌ی اعتبار ساقط می باشد.

کارت دانش جویی اینجانب

مصطفی باقری

به شماره‌ی دانش جویی ۸۷۱۱۰۳۸۴ در تاریخ ۸۷/۷/۳۰ گم شده و از این تاریخ به بعد از درجه‌ی اعتبار ساقط می باشد.

کارت دانش جویی اینجانب

امیر علمی

به شماره‌ی دانش جویی ۸۵۲۰۷۹۱۹ در تاریخ ۸۷/۷/۱۵ گم شده و از این تاریخ به بعد از درجه‌ی اعتبار ساقط می باشد.

کارت دانش جویی اینجانب

علیرضا خدائی

به شماره‌ی دانش جویی ۸۵۱۰۲۸۴۵ در تاریخ ۸۷/۸/۵ گم شده و از این تاریخ به بعد از درجه‌ی اعتبار ساقط می باشد.

کارت دانش جویی اینجانب

کیاوش موسوی نژاد

به شماره‌ی دانش جویی ۸۱۱۷۵۰۰۴ در تاریخ ۸۷/۳/۱۵ گم شده و از این تاریخ به بعد از درجه‌ی اعتبار ساقط می باشد.

کارت دانش جویی اینجانب

زهرة سرآبادانی

به شماره‌ی دانش جویی ۸۶۱۰۴۷۴۲ در تاریخ ۸۷/۷/۱۳ گم شده و از این تاریخ به بعد از درجه‌ی اعتبار ساقط می باشد.

کارت دانش جویی اینجانب

نعمت... امیری

به شماره‌ی دانش جویی ۸۶۱۰۱۲۵۳ در تاریخ ۸۷/۷/۲۵ گم شده و از این تاریخ به بعد از درجه‌ی اعتبار ساقط می باشد.

کارت دانش جویی اینجانب

سکینه ملازاده

به شماره‌ی دانش جویی ۸۶۱۰۸۲۸۵ در تاریخ ۸۷/۷/۱۶ گم شده و از این تاریخ به بعد از درجه‌ی اعتبار ساقط می باشد.